

Lichtpuntjes

De afgelopen week heb ik beleefd als een periode van grauwgrijs voorjaarsweer. Mooie gelegenheid om te vluchten in lekker lezen, koken en schrijven. Lichtpuntjes zijn er gelukkig volop. Vooral de gretige groenlingen houden zich op bij de voederplaatsen in mijn tuin. De lokale houtduiven scharrelen rond met een air van 'ik maak hier de dienst uit'.

Hans Kruiswijk

Burgemeester Metz heeft Koninklijke onderscheidingen uitgereikt en bezocht de gelukkige Soesters hoogstpersoonlijk. Tot mijn genoegen viel mijn vriend Jaap van de Broek in de prijzen.

Het is niet saai. Zwager Bert komt de kruiwagen lenen; hij gaat zijn vijver schoonmaken. Hard nodig, want zijn koikarpers maken er een rommeltje van. Ik verdiep me in de publicatie *Bleekneusjes*, een recente publicatie van de Historische Vereniging Soest/Soesterberg. De schrijvers René van Hal en Jan de Mos hebben zich verdiept in de geschiedenis van de lokale instellingen waar in de jaren 1883-1970 stadskinderen werden opgevangen, die als gevolg van ondervoeding, armoede of gezondheidsproblemen werden opgevangen in een vakantieoord of gezondheidskolonie. Soest en Soesterberg kenden vier van deze instellingen. Een daar van was Trein 8.28 H.I.J.S.M. aan de Kolonieweg, de vroegere Bunts Holleweg, zo ongeveer in mijn achtertuin aan de Driehoeksweg. In die kindertehuizen werden kinderen tussen vier en veertien jaar uit heel Nederland opgevangen om aan te

■ Bij grauwgrijs weer vlucht Hans Kruiswijk in lezen, koken en schrijven.

sterken. Die koloniehuzen stonden in de natuur, veelal aan de kust of in de bossen.

Het aansterken gebeurde onder het motto 'rust, reinheid, regelmaat'. Er waren verplichte slaapuren, gezonde voeding en veel lichaamsbeweging. Het eten was Hollandse kost: stapels boterhammen, melk met vellen en dikke pap met klonten. Kinderen arriveerden, vaak met bleke gezichten en dof staande ogen, om met blozende wangen en veel levenslust na een aantal weken huiswaarts te keren. Het kinderherstellingsoord aan de Kolonieweg was gunstig gelegen vlak bij de halteplaats Soest-Zuid. Op 8 mei 1911 vond de officiële opening plaats van de opvang waar zo'n veertig kinde-

ren terecht konden. Hoogtepunt in de prille geschiedenis was het bezoek van Koningin-Moeder Emma op 22 augustus 1911. In dat jaar woonde directrice zuster Elisabeth H. P. Niesten in een vrijstaande woning op het terrein. Zij maakte kennis met haar overbuurman Johan H. Isings, de journalist, tekenaar en illustrator van de historische schoolplaten, die sinds 1912 woonde in het tegenover gelegen huis met de naam 'In d' Opgang'. In 1918 trouwde het paar, na dat de eerste echtgenote van de heer Isings in 1916 was overleden aan tuberculose. De directrice verhuisde naar de overkant van de straat en de woning op het terrein van de instelling werd portierswoning.